C/2024/4775

29.7.2024

ODPORÚČANIE EURÓPSKEHO VÝBORU PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ

z 11. júna 2024,

ktorým sa mení odporúčanie ESRB/2015/2 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite

(ESRB/2024/2)

(C/2024/4775)

THE GENERAL BOARD OF THE EUROPEAN SYSTEMIC RISK BOARD,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore ([1]), a najmä na jej prílohu IX,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1092/2010 z 24. novembra 2010 o makroprudenciálnom dohľade Európskej únie nad finančným systémom a o zriadení Európskeho výboru pre systémové riziká ([2]), a najmä na jeho článok 3 a články 16 až 18,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES ([3]), a najmä na jej časť VII oddiel I kapitolu 4,

so zreteľom na rozhodnutie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2011/1 z 20. januára 2011, ktorým sa prijíma rokovací poriadok Európskeho výboru pre systémové riziká ([4]), a najmä na jeho články 18 až 20,

keďže:

(1) S cieľom zabezpečiť účinné a jednotné uplatňovanie vnútroštátnych opatrení makroprudenciálnej politiky je v prípade opatrení, na ktoré sa nevzťahuje povinné uznávanie podľa práva Únie, dôležité využiť dobrovoľnú reciprocitu. V prípade, že sa opatrenie neuzná, uplatňuje sa makroprudenciálne opatrenie prijaté v jednom členskom štáte len na úverové inštitúcie, ktorým tento členský štát udelil povolenie. To môže pre úverové inštitúcie vytvoriť možnosti na obchádzanie dotknutého opatrenia prostredníctvom priameho cezhraničného poskytovania úverov alebo poskytovania úverov prostredníctvom pobočiek. Uznanie vnútroštátnych opatrení makroprudenciálnej politiky môže zabrániť únikom a regulatórnej arbitráži, ako aj rušivým účinkom na hospodársku súťaž, ktoré by vyplynuli z uplatňovania rôznych makroprudenciálnych požiadaviek vo vzťahu k rovnakým expozíciám v závislosti od toho, kde má úverová inštitúcia sídlo.

(2) Účelom rámca pre dobrovoľnú reciprocitu opatrení makroprudenciálnej politiky ustanoveného v odporúčaní Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2015/2 ([5]) je zabezpečiť, aby sa všetky opatrenia makroprudenciálnej politiky založené na expozícii, ktoré boli aktivované v jednom členskom štáte, reciprocne uplatňovali v ostatných členských štátoch.

([1]) Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3.
([2]) Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 1.
([3]) Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338.
([4]) Ú. v. EÚ C 58, 24.2.2011, s. 4.
([5]) Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2015/2 z 15. decembra 2015 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite (Ú. v. EÚ C 97, 12.3.2016, s. 9).

(3) Dňa 12. marca 2024 Banca d'Italia ako určený orgán na účely článku 133 smernice 2013/36/EÚ oznámila Európskemu výboru pre systémové riziká (ESRB) svoj zámer stanoviť mieru vankúša na krytie sektorového systémového rizika v súlade s článkom 133 ods. 9 uvedenej smernice s cieľom posilniť odolnosť talianskeho bankového sektora voči otrasom, ktoré nesúvisia s úverovým cyklom, a tým aj jeho schopnosť absorbovať straty a podporovať poskytovanie úverov hospodárstvu. Požiadavka na mieru vankúša na krytie systémového rizika sa bude uplatňovať na úverové inštitúcie, ktorým bolo udelené povolenie v Taliansku. Požiadavka na mieru vankúša na krytie systémového rizika vo výške 0,5 % sa bude uplatňovať od 31. decembra 2024 na všetky expozície voči kreditnému riziku a expozície voči kreditnému riziku protistrany nachádzajúce sa v Taliansku. Táto požiadavka sa od 30. júna 2025 zvýši na 1 %. Miera vankúša na krytie systémového rizika sa preskúma aspoň raz za dva roky.

(4) Dňa 12. marca 2024 Banca d'Italia ako určený orgán na účely článku 133 smernice 2013/36/EÚ predložila ESRB žiadosť o odporúčanie reciprocity uvedeného opatrenia makroprudenciálnej politiky - na individuálnom a konsolidovanom základe - podľa článku 134 ods. 5 smernice 2013/36/EÚ.

(5) Reciprocita makroprudenciálnych kapitálových požiadaviek aktivovaných orgánmi iných členských štátov, na individuálnom a konsolidovanom základe, bez ohľadu na to, či sú dotknuté expozície v držbe dcérskych spoločností alebo pobočiek, alebo sú výsledkom priameho cezhraničného poskytovania úverov, obmedzuje úniky a regulatórnu arbitráž, rieši systémové riziká, a podporuje tak celkovú účinnosť makroprudenciálnej politiky tým, že zabezpečuje, aby sa zvýšené riziká riešili nielen v členskom štáte, ktorý zaviedol požiadavku na mieru vankúša na krytie systémového rizika, ale aj v iných členských štátoch, v ktorých sú bankové skupiny vystavené týmto zvýšeným rizikám. Cieľom uznania by preto malo byť aj zabezpečenie toho, aby bankové skupiny vystavené týmto systémovým rizikám boli dostatočne odolné. Preto by sa makroprudenciálne kapitálové požiadavky vyplývajúce z rozhodnutia uznať makroprudenciálne opatrenia iných členských štátov mali vo všeobecnosti uplatňovať na individuálnom aj konsolidovanom základe.

(6) Na účely uznania talianskej miery vankúša na krytie systémového rizika, ako o to žiada Banca d'Italia, môžu dotknuté príslušné alebo určené orgány iného členského štátu stanoviť mieru vankúša na krytie systémového rizika v súlade s článkami 134 a 133 smernice 2013/36/EÚ.

(7) V súlade s článkom 134 ods. 1 smernice 2013/36/EÚ by sa uznanie oznámenej talianskej miery vankúša na krytie systémového rizika inými členskými štátmi uplatňovalo na expozície nachádzajúce sa v Taliansku, ktoré sú expozíciami inštitúcií, ktorým bolo udelené povolenie v členských štátoch uplatňujúcich reciprocitu.

(8) V súlade s článkom 133 ods. 4 smernice 2013/36/EÚ sa miera vankúša na krytie systémového rizika môže uplatňovať na individuálnom, subkonsolidovanom alebo konsolidovanom základe. Uznanie miery vankúša na krytie systémového rizika stanovenej iným členským štátom preto zahŕňa možnosť uplatňovať túto mieru na všetky expozície na konsolidovanom základe (vrátane expozícií v držbe dcérskych spoločností so sídlom v inom členskom štáte).

(9) V určitých prípadoch môžu existovať dôvody na odchýlenie sa od všeobecného prístupu uplatňovania uznaného talianskeho opatrenia makroprudenciálnej politiky tak na individuálnom, ako aj na konsolidovanom základe, napríklad ak sa orgány uplatňujúce reciprocitu domnievajú, že tieto systémové riziká už dostatočne a primerane zmierňujú existujúce makroprudenciálne alebo mikroprudenciálne požiadavky uplatňované v členskom štáte, v ktorom je banková skupina konsolidovaná.

(10) Podľa odporúčania Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2015/2, ako bolo zmenené odporúčaním ESRB/2017/4 ([6]), by mal príslušný orgán, ktorý aktivuje opatrenie makroprudenciálnej politiky, zároveň s predložením žiadosti o reciprocitu Európskemu výboru pre systémové riziká navrhnúť prah významnosti ako prahovú hodnotu, pod ktorou sa môže expozícia určitého poskytovateľa finančných služieb voči identifikovanému makroprudenciálnemu riziku v jurisdikcii, v ktorej aktivačný orgán uplatňuje opatrenie makroprudenciálnej politiky, považovať za nevýznamnú. ESRB môže odporučiť inú prahovú hodnotu, ak to považuje za potrebné.

([6]) Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2017/4 z 20. októbra 2017, ktorým sa mení odporúčanie ESRB/2015/2 o posudzovaní cezhraničných účinkov opatrení makroprudenciálnej politiky a ich dobrovoľnej reciprocite (Ú. v. EÚ C 431, 15.12.2017, s. 1).

(11) Na základe talianskej žiadosti o reciprocitu uvedeného opatrenia ostatnými členskými štátmi a s cieľom zabrániť vzniku negatívnych cezhraničných účinkov vo forme únikov a regulatórnej arbitráže, ktoré by mohli nastať v dôsledku implementácie opatrenia makroprudenciálnej politiky, ktoré sa bude uplatňovať v Taliansku, sa generálna rada ESRB rozhodla zahrnúť toto opatrenie do zoznamu opatrení makroprudenciálnej politiky, ktoré odporúča na recipročné uplatnenie podľa odporúčania ESRB/2015/2. Generálna rada ESRB sa tiež rozhodla odporučiť prah významnosti vo výške 25 miliárd EUR, ktorý sa vzťahuje na každú jednotlivú inštitúciu. Príslušné orgány uplatňujúce reciprocitu môžu oslobodiť inštitúcie od požiadavky na mieru vankúša na krytie systémového rizika, ak ich príslušné expozície nepresahujú 25 miliárd EUR. Keďže opatrenie, ktoré sa má vydať na účely uznania oznámenej talianskej miery vankúša na krytie systémového rizika, by sa malo uplatňovať aj na konsolidovanom základe, na účely uplatňovania prahu významnosti by sa mal zohľadniť súčet expozícií v držbe prostredníctvom pobočiek, priameho cezhraničného poskytovania úverov a dcérskych spoločností.

(12) Odporúčanie ESRB/2015/2 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

Zmeny

Odporúčanie ECB/2015/2 sa mení takto:

1. V oddiele 1 sa odporúčanie C bod 1 mení doplnením tohto opatrenia:

„Taliansko:

— požiadavka na mieru vankúša na krytie systémového rizika pre všetky expozície voči kreditnému riziku a expozície voči kreditnému riziku protistrany nachádzajúce sa v Taliansku vo výške 0,5 % uplatniteľná od 31. decembra 2024 do 29. júna 2025; zvýšenie miery vankúša na krytie systémového rizika na 1 % pre všetky expozície voči kreditnému riziku a expozície voči kreditnému riziku protistrany nachádzajúce sa v Taliansku uplatniteľné od 30. júna 2025.“

2. Príloha sa mení v súlade s prílohou k tomuto usmerneniu.

Vo Frankfurte nad Mohanom 11. júna 2024

Vedúci sekretariátu ESRB
v mene Generálnej rady ESRB
Francesco MAZZAFERRO

PRÍLOHA

Príloha k odporúčaniu ECB/2015/2 sa mení doplnením tohto opatrenia:

„**Taliansko:**

Požiadavka na mieru vankúša na krytie systémového rizika pre všetky expozície voči kreditnému riziku a expozície voči kreditnému riziku protistrany nachádzajúce sa v Taliansku vo výške 0,5 % uplatniteľná od 31. decembra 2024 do 29. júna 2025; zvýšenie miery vankúša na krytie systémového rizika na 1 % pre všetky expozície voči kreditnému riziku a expozície voči kreditnému riziku protistrany nachádzajúce sa v Taliansku uplatniteľné od 30. júna 2025.

I. Opis opatrenia

1. Talianske opatrenie, ktoré sa uplatňuje v súlade s článkom 133 smernice 2013/36/EÚ, pozostáva z uplatňovania vankúša na krytie systémového rizika na expozície voči kreditnému riziku a expozície voči kreditnému riziku protistrany nachádzajúce sa v Taliansku, ktoré sú expozíciami úverových inštitúcií, ktorým bolo udelené povolenie v Taliansku, na individuálnom a konsolidovanom základe.

2. Požiadavka na mieru vankúša na krytie systémového rizika vo výške 0,5 % sa bude uplatňovať od 31. decembra 2024 a od 30. júna 2025 sa zvýši na 1 %.

II. Reciprocita

3. Príslušným orgánom uplatňujúcim reciprocitu sa odporúča, aby recipročne uplatnili talianske opatrenie tak, že ho uplatnia na expozície bánk voči kreditnému riziku a voči kreditnému riziku protistrany nachádzajúce sa v Taliansku. Uvedené opatrenie možno recipročne uplatniť s použitím tohto rozsahu v rámci predkladania správ COREP: Geografické členenie expozícií podľa sídla dlžníka, súčet expozícií voči talianskym rezidentom v riadku 170, stĺpci 90 tabuľky COREP C 09.01 a riadku 150, stĺpci 125 tabuľky COREP C 09.02.

4. Na základe žiadosti banky Banca d'Italia sa odporúča, aby príslušné orgány recipročne uplatňovali talianske opatrenie na individuálnom a na konsolidovanom základe.

5. Ak v jurisdikcii príslušných orgánov nie je dostupné rovnaké opatrenie makroprudenciálnej politiky, odporúča sa príslušným orgánom po konzultácii s ESRB uplatniť opatrenie makroprudenciálnej politiky dostupné v ich jurisdikcii, ktorého účinok najviac zodpovedá uvedenému opatreniu odporúčanému na reciprocitu. To môže zahŕňať prijatie opatrení a uplatnenie právomocí v oblasti dohľadu stanovených v hlave VII kapitole 2 oddiele IV smernice 2013/36/EÚ.

6. Odporúča sa, aby príslušné orgány zabezpečili:

   a) uplatňovanie a dodržiavanie recipročného opatrenia s mierou 0,5 % od 31. decembra 2024 do 29. júna 2025.

   b) uplatňovanie a dodržiavanie recipročného opatrenia s mierou 1 % od 30. júna 2025.

III. Prah významnosti

7. Spolu s týmto opatrením je stanovený prah významnosti, ktorý sa vzťahuje na každú jednotlivú inštitúciu a ktorý je založený na expozíciách nachádzajúcich sa v Taliansku. Príslušné orgány uplatňujúce reciprocitu môžu oslobodiť úverové inštitúcie od požiadavky na mieru vankúša na krytie systémového rizika, ak ich príslušné expozície neprekročia prah významnosti vo výške 25 miliárd EUR, čo zodpovedá približne 1 % všetkých expozícií voči kreditnému riziku a expozícií voči kreditnému riziku protistrany nachádzajúcich sa v Taliansku. S cieľom identifikovať príslušné expozície, ktoré by sa mali zahrnúť do výpočtu expozícií na účely uplatňovania tohoto prahu významnosti, by príslušné orgány mali zohľadniť minimálne expozície v tomto rozsahu v rámci predkladania správ COREP: Geografické členenie expozícií podľa sídla dlžníka, súčet expozícií voči talianskym rezidentom v riadku 170, stĺpci 10 tabuľky COREP C 09.01 a riadku 150, stĺpci 10 tabuľky COREP C 09.02.

8. Do výpočtu expozícií na účely uplatňovania prahu významnosti by sa mali zahrnúť všetky expozície v držbe prostredníctvom pobočiek, priameho cezhraničného poskytovania úverov a dcérskych spoločností.

9. V súlade s oddielom 2 ods. 2 bodom 1 odporúčania ESRB/2015/2 je prah významnosti vo výške 25 miliárd EUR odporúčanou maximálnou úrovňou prahovej hodnoty. Príslušné orgány môžu preto namiesto použitia odporúčanej prahovej hodnoty podľa potreby stanoviť nižšiu prahovú hodnotu pre ich jurisdikcie alebo opatrenia recipročne uplatniť bez akéhokoľvek prahu významnosti. Pri stanovovaní prahu významnosti by príslušné orgány mali zvážiť expozíciu jednotlivých poskytovateľov finančných služieb voči identifikovanému makroprudenciálnemu riziku v Taliansku a posúdiť, či ju možno považovať za nevýznamnú.

10. Ak v členských štátoch nie sú žiadne úverové inštitúcie, ktoré by mali v Taliansku významné expozície, príslušné orgány dotknutých členských štátov môžu podľa oddielu 2.2.1 odporúčania ESRB/2015/2 rozhodnúť, že nebudú recipročne uplatňovať talianske opatrenie. V tomto prípade by mali príslušné orgány sledovať významnosť expozícií a odporúča sa, aby talianske opatrenie recipročne uplatnili v prípade, že úverová inštitúcia prekročí odporúčaný prah významnosti.“